

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor.

(XVI. seja dne 6 marca t. l.)

Po prečitani in odobrenji zapisnika zadnje seje odgovarja dež. predsednik baron Hein na Hribarjevo interpelacijo glede licejalne knjižnice in pravi, da se za to zgradi posebno poslopje, dokler pa tega ni, da se vzamejo nekateri primerni prostori v najem.

Posl. Grasselli poroča o § 3. C. letnega poročila dež. odbora in predlaga, naj se odobri in naj se vzprejmeta resoluciji:

1. Dež. odboru se naroča, poskrbeti, da bode tako državnim okrajnim, kakor deželnim okrajnim zdravnikom omogočeno, o priliki infekcijskih bolezni pri izvrševanju svojega uradnega posla najpotebnejša zdravila pri sebi imeti in jih takoj lahko bolnikom dajati.

2. Deželnemu odboru se naroča, zdravstvenim nastopom priporočiti, da poskrbé v slučajih infekcijskih bolezni poleg zdravniške pomoči in zdravil tudi za potrebno postrežbo.

Posl. Pakiž nasvetuje, naj se v prihodnjem proračunu določi primeren znesek za uvedbo zdravniških uradnih doij, in sicer iz dež. zaklada.

Posl. dr. Schaffer opozarja na nevarnost, da bi se vsi jednaki troški zvalili na dež. sklad, in se izreče zoper resolucijo.

Zbornica odobri poročilo in vzprejme nasvetovane resolucije.

Posl. Grasselli poroča o § 7. B. letnega poročila in predlaga, naj se odobri. — Sprejeto.

Posl. Ažman poroča o § 4. letnega poročila, predlaga, da se odobri in nasvetuje resolucijo glede podpore nekim oškodovancem.

Dež. predsednik baron Hein pojasni, da je vlada že ukrenila, kar treba glede dotičnih oškodovancev, v sled česar poročevalce svoj predlog umakne.

Poročilo se odobri.

Posl. Ažman poroča o § 9. „ustanove“ in predlaga, naj se odobri. Zajedro nasvetuje dve resoluciji, kateri pa zbornica odkloni, dočim poročilo odobri.

Posl. Perdan poroča o letnega poročila

§ 7. a „dež. prisilnica“ in predlaga, naj se odobri. — Sprejeto.

Posl. pl. Lenkh poroča o § 7. b istega poročila in predlaga, naj se odobri. — Sprejeto.

Posl. Ažman poroča o § 8. letnega poročila „šolstvo“ in predlaga, naj se odobri. Zajedro nasvetuje resolucijo, naj se na dekliških šolah v mestih in trgih nastavijo redovnice ali šolske sestre kot učiteljice, če se za to izreče okr. šolski svet.

Posl. Pakiž predlaga, naj dež. odbor za zgradbo nove štiritrazrednice v Loškem potoku ustavi v proračun za l. 1898 primeren prispevek.

Zbornica odobri poročilo in vzprejme nasvetovane resoluciji.

Posl. dr. Žitnik izjavlja, da takrat ni pazil, ko se je lani sklepalo o obligatnem pouku slovenščine na nemških in nemščine na slovenskih ljudskih šolah ter predlaga resolucijo, s katero se naroča dež. odboru, naj izposluje, da se naredba c. kr. dež. šolskega sveta z dne 10. septembra 1895. št. 2139 premeni tako, da naj bode drugi dež. jezik na štiri- in večrazrednih ljudskih šolah obligaten uč. predmet samo, če to zahtevajo razmere in tisti, ki šolo vzdržujejo.

Po daljši debati, v katero posežejo dr. Schaffer in dež. predsednik baron Hein, ki govori odločno zoper Žitnikov predlog, ter posl. Hribar, ki se izreče odločno za ta predlog, se poročilo odobri in sprejme Žitnikov predlog.

Posl. Perdan poroča o § 8 B letnega poročila in predlaga naj se odobri in naj se izreče zahvala neučnemu ministerstvu in kranjski hranilnici za pospeševanje obrtnega pouka.

Posl. Murnik utemeljuje resolucijo: dež. zbor pozdravlja z veseljem namero naučnega ministerstva, ustanoviti v Ljubljani meh.-tehnično šolo in se zaveže podpirati zavod po svojih močeh.

Poročilo se odobri, resolucija se sprejme.

Posl. Schweiger poroča o § 8. C. „grmska šola“ in predlaga, naj se odobri, kar se zgodi, ko se posl. vitez Langer izreče zoper to, da se ravnateljstvo grmske šole podredi posebnemu kuratoriju in se posl. Povše izreče, naj se skliče enketa, da pregleda grmske razmere.

Posl. Grasselli poroča o § 11. letnega poročila in se čudi, da dež. odbor ni predložil obljubljenega poročila glede 3%, drž. posojila v znesku 1,500.000 gld.

Posl. Murnik pojasni stvar in naznači, da se predloži predloga v prihodnjem zasedanju.

Posl. Hribar izreka svoje veselje, da se je stvar dognala ter utemeljuje željo, naj bi se dovolilo, da se 3% drž. posojilo vključi pred breobrestnim drž. posojilom. Dalje razpravlja o postopanju vladnih organov, kateri ne priznavajo 25letne davčne oprostitve tistim posestuikom, ki so morali demolitirati svoja poslopja, a ne v sled naročila drž. tehnikov, graja, da se ne postopa nepristransko, kadar gre za prenos brezobrestnih posojil in želi, naj bi se omogočil prepis v regulacne namene prevzetih parcel tako, da bi ne bile obremenjene in da bi ne bilo od prepisa plačati pristojbin.

Po kratki kontroverzi mej dež. predsednikom baronom Heinom in posl. Hribarjem se odobri poročilo, na kar se seja zaključí.

Predno je bila večerna seja, je imela zbornica tajno sejo, v kateri je rešila neke personalne zadeve.

V javni seji poroča posl. dr. Papež o uredbi stenografskega posla v dež. zboru in predlaga: 1) Deželni odbor se pooblašča, naj v ta namen, da uredi stenografski posel v deželnem zboru, nastavi sposobnega zborničnega stenografa z letno plačo 1000 gld., katere je 500 gld. prevzeti na stroške za stenografe, 500 gld. pa na upravne stroške, in sicer za sedaj kot začasnega; 2) deželnemu odboru se dovoljuje v poravnavo drugih stroškov, kar jih bode z organizacijo stenografske pisarnice, za 1897. leto 1250 gld. kredita. — Sprejeto.

Posl. baron Schwegel poroča o sistemizovanju novih stopenj pri dež. pomočni pisarni in pri dež. knjigovodstvu in predlaga: 1) Pri deželnem pomočnem uradu ustanovi se nova stopnja kanclijškega oficijala II. razreda z užitki VI. plačilnega razreda proti opustitvi službe diurnista z letno mezdo 600 gld. 2) Pri deželnem knjigovodstvu ustanovite se dve novi stopnji računskih oficijalov II. razreda z užitki VI. plačilnega razreda proti opustitvi stopnje akcesista ter se slednjič sedanja

LISTEK.

Letošnji potresi na Kranjskem.

(Konec.)

Ne glede na posledice, ki jih imajo včasih potresi, so ti dogodki vsikdar z znanstvenega stališča preznamenita gibanja, ki polagoma — tisoč in tisočletja se ponavljajoča — preminjajo obliče zemlje. Naloga znanstvene preiskave je, izpoznati njih vzroke, njih bistvo in njih geološke učinke. Ti, doslej še v marsičem tajinstveni pojavi podzemeljskih sil, se dajo preiskati le na podlagi mnogih opazovanj, pridobljenih iz vseh krajev potresnega ozemlja. Zatorej je v nekaterih deželah dandanes opazovanje potresov urejeno tako, da pošljejo vselej, kadar se pojavi podzemeljski sunek, razumniki iz mnogih krajev potresnega ozemlja poročila ali naravnost bližnjemu geološkemu zavodu, ali pa od tega postavljenemu poverjeniku. Po zagrebški katastrofi je poslala cesarska akademija dunajska geologa Wähnerja, da prouči pojav na prizorišču samem. Na podlagi lastnih opazovanj in združenih poročil več kot 1000 poročevalcev je priobčil ptem Wähner znamenito študijo o zagrebškem potresu, ki nam je prvokrat temeljito pojasnila fizikalno bistvo potresnega gibanja. S tem

je bil storjen važen korak v izpoznavanju tajinstvenega, podzemeljskega pojava. — Jugoslovska akademija znanosti je kmalu po imenovanju katastrofi uredila opazovanje potresov na Hrvatskem. Isto je zasnovalo pred letom dnij „Muzej. društvo“ za Kranjsko „na korist znanosti, pa tudi — to trdno upamo“ — tako pravi društveni odbor v svojem javnem pozivu na sodelovanje (Izvestja 96. I.) — „na splošno korist človeštvu; saj se že dostikrat čisto znanstvene preiskave porodile iznenadne praktične uspehe“. — Cesarska akademija znanosti na Dunaju se je odločila iztočasno, da uredi potresno opazovanje temeljito in trajno po vseh avstrijskih deželah...

Jaz sem prevzel nalogo pridobivati po Kranjskem in Goriškem poročevalcev in zbirati njih poročila. Soglasna zasnova akademije in muzejskega društva ni ostala brez odziva. Iz mnogih krajev so izjavili razumniki, da hočejo sodelovati drage volje. Oglasili so se duhovniki, zlasti pa učitelji, tudi nekateri zasebniki, in po nekaterih letošnjih potresih mi je došlo do 20 poročil iz raznih krajev zazibanege ozemlja. Zlasti po okraju ljubljanske okolice je poročanje marljivo in vestno. Žal, da po drugih okrajih zanimanje še ni toliko. Zatorej doslej še ni bilo možno niti v jednom slučaju spo-

znati, kako daleč na okoli se je zemlja zatresla. Prav to pa je bistvena zahteva. Po potresu z dne 2. februarja je došlo povoljno število poročil iz krajev mej Ljubljano, Škofjokolo in Kamnikom, tudi iz Gor. Tuhinja, a nijedno iz Kranja, Litije in Trojanje ter okolice teh krajev. Poročili iz Kroke in St. Jarneja na Dolenjskem sta čisto esamljeni! Ali je gibanje zemlje preskočilo Kranj in njega okolico, ter se še le v Kropi pojavilo zopet? Kako daleč je seglo na Gorenjsko, na Notranjsko stran in na Dolenjsko? Ali se gibanje ni čutilo v Višnji gori, Trebnjem, Novem mestu, Mokronogu, nego le v St. Jerneju in sicer istočasno kakor po ljubljanski kotlini? Ali naj se sklepa, da je bilo gibanje podobno gibanju gugalice, in se torej pojavilo le na severnem in južnem robu sveta, ki leži mej kamniškimi planinami in Gorjanci, v sredi pa ne?

Želeč pojasniti na taka vprašanja, obrnil sem se po vsakem letošnjem potresu na 50—60 gospodov, bivajočih v raznih krajih, v središču in ob dozdevni periferiji zatresenega ozemlja, ter sem poprosil, naj se mi kratko sporoči, ali in kako se je pojavil sunek. Zahvaljujem gospode, ki so se odzvali, ali žal: dve tretjini pismenih prošenj sta ostali brezuspešni in vsa znanstvena preiskava je onemogočena!

stopnja računskega oficijala II. razreda spremeni v ono I. razreda extra statum z užitki V. plačilnega razreda. — Sprejeto.

Posl. Kalan poroča o mestne občine ljubljanske posojilih za elektrarno in za topničarsko vojašnico ter predlaga: a) Deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dovoljuje se za zgradbo elektrarne poleg 400.000 gl., za katerih najetje je deželni zbor v svoji XIV. seji dne 14. februarja 1895 dovoljenje dal, najeti še 13.600 gl., katere bode amortizovati v 42. letih ter obrestovati tako, da letna anuiteta za obrestovanje in amortizovanje ne bode presegala 5 25%. b) Pod istimi pogoji dovoljuje se mestni občini ljubljanski za zgradbo topničarske vojašnice najeti posojilo do najvišjega zneska 432.400 gl. c) Za varnost posojila ad a) sme mestna občina ljubljanska zastaviti elektrarno in dohodke iz nje; za varnost posojila ad b) pa topničarsko vojašnico in najemnino, katero bode vsakočasno dobivala od nje. d) Ko bi se ti posojili realizovati imeli po doštavnem kurzu pod pari, sme nominalni znesek posojila doštavnemu kurzu primerno zvišati; vendar pa skupni znesek teh dveh posojil in pa onega, ki je bilo za ljubljansko mestno elektrarno dovoljeno v XIV. seji deželnega zbora dne 14. februarja 1895 v znesku 400.000 gl., ne sme presegati nominalnih 900.000 gl.

Posl. dr. Papež poroča o stavbi novega poslopja na mestu sedanjega dež. dvorca in predlaga po daljši kritiki predloženega načrta, naj se dež. odboru naroči, da poskrbi program in popis materiala ter naj potem predloži načrte inženjerja Hraškega posebni ekspertizi; ako jih ta odobri, se dež. odbor pooblašča, da odda stavbo ponudbenim potom, a le, če troški ne bodo, uštevisi notranjo opravo, znašali več kakor 370.000 gl., v nasprotnem slučaju naj o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

Posl. Hribar protestuje proti načinu, kakor je poročal dr. Papež. Ako kdo poroča v imeni finančnega odseka, naj poroča tako, kakor mu je bilo naročeno, namreč v zmislu izjav, katere je čul v dotičnem odseku. Poročevalec pa je kritikoval načrte. Imam, pravi govornik, visoko mnenje o zmožnostih in sposobnostih poročevalca dra. Papeža, ali za kritiko tehničnih načrtov ni sposoben in v to ga finančni odsek tudi ni pooblastil. Skliceval se je na nekega strokovnjaka, katerega je pa sam zaslišal, mesto da bi bil predlagal, naj ga zasliši finančni odsek. Sicer pa se je projektantu zgodila krivica, ker ni bil dotični strokovnjak zaslišan o njegovi navzočnosti.

Po kratkem odgovoru posl. dra. Papeža vzprejme zbornica stavljeni predlog.

Potem se vrši volitev deželnoobdorniškega namestnika iz kurije kmetijskih občin na mesto dra. Žitnika, in izvolijo kmetijski poslanci s 14 glasovi posl. kanonika Kalana.

V komisijo v pospeševanje kredita za javna dela in podjetja voli kurija veleposestnikov posl. Luckmanna, kurija mest in trgov posl. Hribarja in kurija kmetijskih občin posl. Kalana.

Na to poroča posl. dr. Majaron v imeni odseka za volilno reformo o prenapredbi deželnozbornskega volilnega reda. Govornik se sklicuje na

Napačno bi bilo, misliti, da sunki sedanje potresne dobe za znanstveno preiskavo nimajo veljave. Nasprotno, menda se prav v udarcih, ki poglavitnemu slede, javljajo oni podzemeljski činitelji posamezno, ki so pri katastrofah delovali skupno. Zato je tem laglje priti njim na sled in tako posredno tudi prvotnemu slovitemu pojavu! — Poskusil sem s tem sestavkom pojasniti v nadpisu imenovane prirodne pojave, kolikor vzbujajo splošno človeško zanimanje in pokazati, koliko veljavo imajo za domoznanstvo in vedo sploh, ter sem ob enem na kratko razložil namene in pota znanstvene raziskave. Naj bi torej slovensko razumništvo to preiskavo pospeševalo z marljivim poročevanjem kolikor možno. Trud, ki ga posamezni žrtvuje s kratkim poročilom, je majhen. Ai vsi prispevki združeni v roki strokovnjaka obetajo vreden uspeh. Naj bi tudi domači časniki zopet objavljali došla jim poročila in tako podpirali znanstveno zasnovano muzejskega društva in cesarske akademije! — Dobro došlo mi je vsako, če tudi prav kratko poročilo — le da je zanesljivo — o potresih, ki so se pojavili lani in letos na Kranjskem in Goriškem.

Ferdinand Seidl,

c. kr. real. profesor v Gorici.

predloženo tiskano poročilo in predlaga, naj se o dotičnem zakonskem načrtu začne specialna debata.

Posl. dr. Žitnik govori o namenu predloge in prizna, da je v dež. odboru izjavil, da se ne more izreči za tajne volitve. Pravi, da je on za svojo osebo za tajne volitve, a večina njegovih pristašev da še ni za tajnost volitev. Vsled tega hoče stranka, predno se izreče za tajne volitve, vprašati volilce, kake volitve hočejo. Govornik pravi, da je že v odseku za volilno reformo rekel, da njegova stranka za sedaj ne sprejme tajnih volitev in utemeljeval to s tem, da stvar ni več nujna. Nujna je bila, dokler se je mislilo, da se bodo državnozbornske volitve vršile direktno, a ker je zdaj to izključeno, je lahko počakati toliko časa, da vprašajo poslanci svoje volilce. V odsekovem poročilu se naglašja, da tudi po uvedbi direktnih in tajnih volitev še ne bodo odpravljene vse krivice volilnega reda. Taka krivica je, da imajo veleposestniki nerazmerno mnogo zastopnikov v zbornici. Zategadelj naj se skrci število veleposestniških poslancev, ali pa naj se v kuriji veleposestnikov da volilna pravica vsem posestnikom, kateri plačujejo 100 gl. direktnega davka. Druga krivica je, da nekateri trgi ne volijo v skupini mest in trgov, nego v kmetijskih občinah, tretja krivica pa je, da tisti, kateri ne plačujejo direktnih davkov ali ne toliko, kolikor znaša cenzus, nimajo zastopnikov v zbornici. Tudi na ustanovitev pete kurije bo treba misliti. Sicer pa je predloženi zakonski načrt krparija (Klic: Zakaj?), ker je v zakonu rečeno, da s 1. dnem januarja 1898. l. nima kot najnižji, za volilno pravico v zmislu § 13. tega zakona potrebni davčni znesek veljati pet goldinarjev, ampak znesek štirih goldinarjev. (Posl. dr. Tavčar: Že spet se je blamiral! Posl. dr. Majaron: Pa še kako!) Govornik pravi, da izjavi v svojem in v imenu svojih tovarišev, da glede tajnih volitev morajo prej vprašati svoje volilce, sicer pa da naj se odpravijo tudi druge krivice, načrt pa naj se vrne dež. odboru.

Posl. baron Schwegel konstatuje, da vsega dolžega besedičenja Žitnikovega jedro je to, da je klerikalna stranka nasprotna tajnim volitvam. Govornik izjavlja v imeni veleposestniških poslancev, da so pripravljene sodelovati pri rešitvi predloženega načrta volilne reforme, ker žele in zmatrajo za potrebno, da so volitve direktno in tajne, da pa bi ne sodelovali, ako bi se nasvetovale premembe, s katerimi bi se predrugačile ustavne podlage volilnemu redu.

Posl. dr. Tavčar opozarja, kako sila težavno je, storiti na polju volilne reforme kak korak naprej. Danes je prilika, storiti tak korak in zagotoviti direktno in tajne volitve. Glasilo klerikalne stranke se je letos z navdušenjem potegovalo za načela, katera je klerikalna stranka danes z vsim prepričanjem zatajila. „Slovenec“ se je unemal za direktno in tajne volitve (Posl. Kalan: Se bo še!) — potem ste v nasprotju s svojim glasilom — in klical: „Narodovci, ne mislite, da bodete vi izposlovali direktno in tajne volitve, zaslug, da se dobe, bo naša, ne Vaša“. Danes pa vidimo, kako klaverno je retirirala klerikalna stranka, danes vidimo, da hoče klerikalna stranka biti grobokop direktnih in tajnih volitev. (Živahno pritrdjevanje) Nenaravno in smešno je, če trdi dr. Žitnik, „jaz nisem za to, kar moram predlagati“. Ali je tako postopanje vredno poslanca, ki naj pri vsakem vprašanju postopa po svoji vesti in po svojem prepričanju? Če mi kdo prepričanje vzame, imel bom vsaj toliko sramežljivosti, da ne bom vstal in govoril proti svojemu prepričanju. V imeni narodne stranke — pravi govornik — izjavljam, da smo za direktno in tajne volitve. Mi smo se prve prilike, uvesti direktno in tajne volitve, oprijeli z vso ljubeznijo, in če jih ljudstvo ne dobi, pade odgovornost na klerikalno stranko. Ta stranka se maskira — kajti Žitnikova izjava je navadna maskarada — da bi se mogla umakniti z bojišča in tako prepričati volilno reformo. Klerikalna stranka trdi, da ne pozna mnenja svojih volilcev. Žalostno je, če kaka stranka ne pozna mnenja svojih volilcev, a sklicavati se na to neznanje, je predrznost. Ali ne veste, da ne smete prevzeti nikakega imperativnega mandata? Če bode vsikdar vpraševali svoje volilce, kdaj pridemo potem do kakega sklepa? Namen vašemu nasprotovanju je, pokopati direktno in tajne volitve. To se vidi tudi iz tega, ker je Žitnik zahteval, da naj se v volilnem redu premene zajedno z uvedenjem direktnih in tajnih volitev, tudi druge točke, dasi ve, da je to absolutno nemogoče. Veleposestniki branijo

svoje interese in s svojega stališča so napravili precejšnjo koncesijo, da so se izrekli za direktno in tajne volitve. Kaj mislite, da so veleposestniki prišli iz blaznice, da bi sami sebe uničili? (Veslost.) Mi razmer ne moremo premeniti, in če klerikalna stranka zahteva, naj se zajedno z uvedbo direktnih in tajnih volitev predrugačijo tudi druge točke volilnega reda, česar ni mogoče doseči, potem že vemo, pri čem da smo. (Klic: Tako je!) Iz srca obžalujemo, da klerikalna stranka nasprotuje direktnim in tajnim volitvam. Postopanje te stranke je v marsikaterih zadevah malenkostno. Vse njeno delovanje meri na to, metati narodni stranki polena pod noge in potem vpiti. Malenkostne narave pač ne morejo dobiti drugih sredstev, a obžalovati je, da ta stranka tudi v tej zadevi postopa malenkostno. (Živahno pritrdjevanje.) Gospod Ažman, danes je prilika, potegniti se za ljudstvu koristno stvar, katera ima zdravo jedro, a kakor se vidi, ste danes zatajili samega sebe. Govornik konča z izjavo, da je narodna stranka in ostane za direktno in tajne volitve. (Barno pritrdjevanje.)

Poslanec dr. Žitnik govori konfuzno, da je stranka dolžna pri vsakem važnejšem vprašanju obrniti se do volilcev in jih vprašati za njih mnenje, ter pravi, da je dr. Tavčar v privatnem razgovoru rekel, da prav za prav ni za tajne volitve. (Posl. dr. Tavčar: Kje imate priče? To je jezuvitsko!) Govornik prizna, da se morda moti in pravi, da upa, da se bodo dali njegovi somišljeniki omahčati in da se izrečejo za tajne volitve. (Veslost.)

Posl. dr. Tavčar pravi: Žitnikova trditev je nesramnost. Govoril sem z dr. Žitnikom o „Slovenčevem“ članku, v katerem so se zagovarjale direktno in tajne volitve in dejal, da se mi čudno zdi, da se klerikalno glasilo poganja za stvar, kateri klerikalna stranka nasprotuje. Da bi se bil jaz kdaj izrekel zoper direktno in tajne volitve, to je naravnost izmišljeno. Ako pa hoče gospod Žitnik fruktificirati privatne razgovore, mu tudi lahko potrdim, samo da imam jaz za to priče, katere potrdim, da jaz nič ne zavijam. Žitnik je danes z velikim navdušenjem utemeljeval svoj predlog glede sklepa dež. šolskega sveta, da se uvede nemščina kot obligatni učni predmet na slovenskih ljudskih šolah, slovenščina pa na nemških, v privatnem pogovoru pa je povedal, da je stavil svoj predlog samo zategadelj, ker je čul zadnjič z galerije klic: „To se je blamiral“. (Senzacija.) Taki so nagibi, kateri vodijo klerikalno stranko, tako je ozadje njih predlogov.

Posl. Kalan pravi, da je za direktno in tajne volitve. Ko je spoznal, da so njegovi tovariši proti tajnosti, je izvajal iz tega konsekvence in izstopil iz odseka za volilno reformo. Zdaj se uklanja disciplini in se pridruže Žitnikovemu predlogu, toliko bolj, ker so direktno in tajne volitve brez pomena, ako se ne premene druge krivice volilnega reda.

Posl. Grasselli izreka svoje začudenje, da je Žitnik trdil, da je predloženi zakonski načrt površen. Kot načelnik odseka si ne more privajati sodbe, ali čudno je vsekako, če član odseka izreka o odsekovem delu tako sodbo. Očitanje pade na Žitnika. V odseku smo pogrešali tistih predlogov, kateri bi stali popolnili. Pričakovati je, da takrat, ko pride stvar zopet v odsek, dr. Žitnik ne bo svoje luči postavil pod mernik. Z iskreno radostjo — pravi govornik — pozdravljam izjavo Kalanovo glede načrta. Tudi jaz zmatram direktno in tajne volitve za jedino prave, razloček mej nami je le ta, da bi jaz, tudi ako pride stvar o drugi priliki na dnevni red, glasoval za direktno in tajne volitve, Kalan in Žitnik bi pa spet šla vprašat svoje volilce. (Živahno pritrdjevanje in veselost.)

Poročevalec dr. Majaron izrazi svoje začudenje glede izjave klerikalne stranke. Odsek je postopal logično po sklepu dež. zbora, za kateri so glasovali tudi klerikalci. Če so se klerikalci izrekli za direktno volitve, morali bi konsekventno biti tudi za tajne, ker določa državnozbornski volilni red, da se morajo državnozbornske volitve vršiti direktno in tajno tako v kmetijskih občinah, kakor v peti kuriji, ako se vrše deželnozbornske volitve direktno. Ako sme v državni zbor vsak hlapec voliti tajno, kdo more potem deželnozbornskim volilcem odrekati pravico, da volijo tajno? (Odobranje.) Razlogi, katere navajajo klerikalci zoper načrt, ne morejo nikogar prepričati. Mogoče so le dve eventualnosti. Ali so klerikalci sploh zoper tajno volitev, ali pa

Dalje v prilogi.

sploh ne poznajo vsebine načrta. Ako pravijo, da morajo šele volilce vprašati je to neparlamentarno postopanje. Ali hodijo radi doklad vprašati volilce? Ko bi to storili, bi gotovo prišli z odgovorom: Mi ne bomo nobenih davkov plačevali. Sicer pa poslanci po § 7. dež. reda ne smejo od nikogar vzeti naukov in instrukcij. Z izjavo Žitnikovo je klerikalna stranka grešila zoper to določbo. Sicer pa je na pr. težko uganiti, kakega mnenja so kranjsko-loški volilci, ko je Kalan za tajnost volitev, glavar Detela pa proti njim. Če se Žitnikovi volilci izrečejo zoper tajne volitve, mora Žitnik odložiti svoj mandat, ker bi delal proti svojemu prepričanju, ako bi glasoval v njih zmislu. Sicer pa je treba volilce le prav vprašati, in vsak se izreče za tajnost. Zbornica ve, kako daleč sme glede volilne reforme seči. Nam je na tem, da se prej ko mogoče odpravi stara krivica in da se ščitijo volilci pred duševnim in materijelnim terorizmom. Program narodne stranke je odločno za direktne in tajne volitve. Tudi mi vemo, da je v volilnem redu marsikateri nedostatek, a to nas ne sme ovirati, da dosežemo kar se da. Žalostno je, da kmetiskim volilcem njih lastni poslanci tega ne privoščijo, kar jim privoščijo mestni in veleposestniški. Naše postopanje je res liberalno in napredno! (Živahno odobravanje.) Šele pred nekaj dnevi smo čuli očitjanje, da je zbornica neplodovita in da dobre predloge odklanjamo. Neresnica in zlovoljnost te trditve se vidi zdaj. (Klici: Res je!) Danes se kaže, kdo je neplodovit, kdo noče biti plodovit. (Živahno pritrjevanje.) Ponujamo vam priliko, da svojim volilcem kaj izposlušate, vi pa pravite, da tega ne marate. Vaše stališče ni bilo iskreno, ko ste nam naložili delo, in ni iskreno danes. Ker ni nikacega uzroka za odložitve, naj se o načrtu začne specialna debata. (Živahno pritrjevanje)

Posl. dr. Tavčar predlaga, naj se glasuje po imenih.

Zoper Žitnikov predlog, naj se načrt izroči deželnemu odboru so glasovali poslanci: grof Ervin Auersperg, grof Leon Auersperg, grof Barbo, Globočnik, Grasselli, Hribar, Kersnik, vitez Langer, Lenarčič, pl. Lenkh, baron Lichtenberg, Loy, Luckmann, dr. Majaron, Murnik, Perdan, dr. Schaffer, baron Schweigel, dr. Tavčar, Višnikar, baron Wurzbach.

Za Žitnikov zavlačevalni predlog so glasovali poslanci: Ažman, deželni glavar Detela, Jelovšek, Košak, Lavrenčič, Modic, Pakiž, dr. Papež, Pfeifer, Povše, Schweiger, Zelen, dr. Žitnik. Absentirala sta se kanonik Kalan in dekan Kajdiž.

Čim je deželni glavar Detela naznanil, da je Žitnikov predlog odklonjen in da se začne o načrtu specialna debata, so klerikalni poslanci vstali in zapustili dvorano, dočim so drugi poslanci za njimi klicali: „Adijo!“ „Živela ljudska stranka!“ „Greste li volilce vprašat?“

Deželni glavar Detela konstatuje na to, da ni kvalificirane večine, da se torej o volilni reformi ne more glasovati.

Posl. dr. Tavčar predlaga, naj se naroči deželnemu odboru, da v prihodnjem zasedanju iznova predloži ta načrt volilni reformi. Zbornica vzprejme ta predlog soglasno.

Deželni predsednik baron Hein naznani, da je po najvišjem sklepu zaključiti zborovanje, kar se zgodi po daljšem ogovoru deželnega glavarja Detele z običajnimi formalitetami.

Državnozbornske volitve.

Iz Celovca, dne 7. marca, se nam piše: V poslednjih dveh številkah „Slovenskega lista“ od dne 27. februarja in 6. marca t. l. si je neki dopisnik iz Koroške stavil za posebno nalogo, zvoniti nam koroškim Slovincem že naprej z mrtvaškim zvoncem, predno smo še stopili na volišče in pri glavni volitvi, ki se bode vršila dné 15. t. m. za kmetске občine, govorili konečno in odločilno besedo. Tako poročanje je, kratko rečeno, neumnost. Tudi ni za stvar samo od koristi, kajti volilni možje se nam s takimi poročili, ako jih čitajo po slovenskih listih, le begajo, češ: „kaj bomo hodili h glavni volitvi v Celovec in Velikovec, za pravljalni svoj denar in se tam izpostavljali zasmehovanju nasprotnikov, ako ničesar ne opravimo in nam ni mogoče zmagati.“ — Resnica je, da so se nekateri tudi že v tem smislu izrazili, sklicujoči se na ta poročila. Dotični dopisnik navaja dalje v

6. številki „Slovenskega lista“ tudi nekaj o razmerju glasov. Pravi, da so v velikovškem okraju prvotne volitve končane, in da si je od 114 glasov naša stranka priborila okolu 90 in v celovškem okraju čez 20 glasov; 126 glasov pa da potrebuje, da ima absolutno večino. Iz tega se razvidi, da dotičnik niti ne vé, koliko je vseh volilnih mož v teh dveh okrajih in koliko glasov da Slovenci potrebujemo, da nam je mogoče zmagati. Hočem Vam torej natanko sporočiti, kako da sedaj stojimo, in ob enem tudi naznaniti, da ni nemogoče, da zmagamo z našim uzornim narodnim kandidatom, kanonikom Lambertom Einspielerjem, ako se nam nikdo ne izneveri in pridejo vsi naši volilni možje na volišče. Razmerje glasov je namreč naslednje: Vseh volilcev velikovškega okraja in okolice c. kr. okrajnega glavarstva celovškega je 234. V velikovškem okraju šteje naša stranka 85 slovenskih volilnih mož, v celovškem okraju pa 26 slovenskih in 10 nemško-konservativnih mož, ki bodo morali pri tej priliki svojo pravo barvo pokazati in nam svoje glasove dati, ako hočejo, da jih bode na drugih krajih naša slovenska stranka še nadalje podpirala. Imamo torej vseh skup 121 glasov. Nadpolovična večina je 118 glasov, torej nam je mogoče zmagati z večino 7 glasov, ker nemško-liberalni bauernbundarski kandidat Franc Kirschner razpolaga le s 113 glasovi. Tako torej stoji naša stvar in nismo še pokopani. Ako nam bode sreča mila in nam ostanejo vsi ti volilni možje zvesti ter oddajo svoje glasove na dan volitve našemu kandidatu, mu je zmaga gotova, v kar pomozi Bog. O izidu volitve poročali Vam bomo na dan volitve po brzojavnem potu. Na zdar!

Politične volitve v Dalmaciji se vrše sedaj za V. kurijo in za kmetске občine. Povsod se volijo kandidati soglasno po kompromisu jedne ali druge stranke. V Vrlici, v Kninu in v nekaterih občinah Kotsorske Boke so bili doslej izvoljeni brez borbe srbski, v Kotoru pa kandidati hrvatski. Avtonomisti so zmagali samo v Zadru. Tako se vidi, da je imel kompromis i v Dalmaciji najlepše vspehe, ki niso provzročili nikakega vznemirjenja in nikakih posebnih stroškov.

Moravska katoliška stranka je tudi že prišla s svojim volilnim oklicem, pod katerim sta podpisana kanonik Pospisil in dr. Hruha. V oklicu se sprva pripoveduje, da je katoliška stranka odklonila skupno delovanje z drugimi češkimi strankami. Ta stranka je pa tudi za enakopravnost obeh narodnosti v deželi in za samoupravo dežel češke krone. Poganjala se bode za pravično pogodbo z Ogersko, ohranitev in okrepljenje srednjih stanov, odprava kapitalističnega gospodarskega sistema in sploh za zakonodajo v krščanskem duhu. Stranka se bode poganjala za izboljšanje obrtnega reda, potem za to, da se kolikor je moč delavcev povrne v vrsto obrtnikov. V socialnem oziru je katoliška stranka za take reforme, da delo dobi tako veljavo in se tako plača, da bode moglo biti podlaga človeka dostojnemu življenju. Izboljšati se mora zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode, upeljati obvezno starostno zavarovanje delavcev in udovsko in sirotinsko zavarovanje. Šola naj se preustroji, da bode zares krščanska. Upelje naj se občna volilna pravica po interesnih skupinah in ustava naj se preustroji po potrebah posamičnih dežel.

V Piseku je bil 3. t. m. shod volilcev ondotnega volilnega okraja, udeležilo se ga je 69 volilnih in katic 100 prvotnih volilcev. Prišel je tudi dr. Vašaty, ki kandiduje na svojo roko v tem okraju. Kovarik, kandidat mladočeške stranke pa ni bil prišel. Shod se je izrekel zoper kandidature obeh teh dveh kandidatov in proglasil Rataya za kandidata. Poslednji je obljubil, da osnuje posebno kmetško stranko v državnem zboru.

V Levovu raznašali se uradni sluge volilne listke, na katerih je bil že zapisan vladni kandidat Breiter. Seveda se je proti takemu brezvestnemu postopanju vložil protest. V Lesnienicah imajo župana, kateri je trdno prepričan, da zanj nimajo veljave zakoni. Ko so te dni ondu hoteli zborovati socialisti, jim je prepovedal, češ, da kmetje že sami vedó, kako voliti in jih ni treba poučevati. Sicer so pa vse volitve le neumnost. Ko so mu sklicevatelji shoda pokazali, da imajo sedaj, ko so

volitve razpisane, pravico zborovati, če on dovoli ali ne, je odgovoril, da njega zakoni nič ne brigajo, kajti on je zakon v svoji občini.

V več drugih galiških krajih niso mogli najti mej volilci v volilnem imeniku koga, ki bi rad volil. Več kmetov je pa reklo v tacih slučajih, da volijo vladne kandidate za volilne može, in res so jih potem takoj našli. Ko so pa potem kmetje opozicijsko volili, so se pa jezili člani volilne komisije, da so njih slepariji kmetje prišli na sled.

V Dobobyczu so vzeli mej volilce mnogo umrlih ter tako je bilo mogoče, da je zmagala vladna stranka. Ko je neki župan, Jachno po imenu, opozicijski volil, ko mu je poprej član volilne komisije Ochrymowicz bil postregel s smodkami, je poslednjega tako razjezilo, da je volilcu priložil klofuto. Vladni privrženci so kmete močno opijanili. Nekega mesarja so zaprli, ker je na poziv policijsta, naj gre domu, odgovoril, da ne gre, ker ni pijan, kakor so drugi. V jedni sekciji zmagali so socialisti, v dveh pa vladni privrženci. Policijst Ohebrin je vsekaj nekega kmeta po glavi s sabljo, drugega policijsta so pa jezni kmetje pri volitvi pretepli.

V Stryju so 80, v Przemyslskem okraju 50 oseb zaprli. Župnik Labuda je javno socialiste imenoval „živino“. Delavci pa niso hoteli tega mirno pretrpeti, temveč poslali so pritožbo z več 100 podpisov do škofa, v kateri pravijo, da prestopijo v drugo vero, če se jim ne da zadoščenja. Škof je župniku poslal ukor.

V Ljubljani, 9. marca.

Stranka prava in neodvisna narodna stranka sta se složili za skupno delo pri letošnjih volitvah. Razlogi so — po „Obzorovem“ članku — sledeči: Hrvatska domovina je razcepljena in razkosana, nad njo vladajo nenarodne vlade, vedno bolj se učvršča tuji duh, narod je osiromašen ter išče gladen in bos drugod domovino, dočim se v njegovem lastnem domu šopirijo in pasejo tuji; v rodni koči mora se učiti hrvatski narod tujih jezikov, ki gospodujejo, a domači se zatira; na gospodarskem, financijelnem in prometnem polju se izvaja samo ono, kar godi tujim interesom, tako da ima narod le škodo; prosveti in napredku naroda pa se stavijo vse možne zapreke na pot. Vse deluje na to, da se hrvatsko ljudstvo raznarodi in potuji. Skratka: narodnima strankama je treba nujno delati, da se reši narodni živelj. Tako piše „Obzor“ ter pozivlja, naj bi se složil ves narod pri volitvah za one kandidate, katere oglasi osrednji izborni odbor opozicije.

Verska šola. Gorenjeavstrijski deželni zbor je sklenil resolucijo, naj se upelje verska šola. O tem je bila precej burna debata. Dr. Ebenhoch je ponovil vse, kar se je že za versko šolo govorilo, in pri tem zopet pokazal vso njemu lastno plitvost. Pogreval je stare fraze o važnosti verske šole za narod, prestol in altar. Škof Doppelbauer je rekel, da je sedaj veronauk v šoli stranska stvar, ko bi moral biti glavna. Dolžil je novodobno šolo, da vzgaja socialiste, in pospešuje škilenje čez mejo. Zahteval je, naj se prepusti deželam, da šole uravnajo po svoje. Več nemških liberalcev in nacionalcev je pa opravičevalo sedanje šolo. Poslednji so tudi zavračali klerikalna očitjanja, kakor bi ne bili ravno tako dobri Avstrijci, kakor so klerikalci. Poslanec Hofreiter je izjavil, da so celo kmetje splošno zadovoljni s sedanjo šolo, samo nekatere olajšave bi radi. Državno nadzorstvo je boljše od cerkvenega.

Ruski izmišljeni komunike. Kakor je znano je bil Wolffov korespondenčni biro raztrobil mej svet, da je ruski veleposlanik v Atenah pretil Grški vladi s silo, naglašujoč, da se popolnoma strinja z nemškim predlogom, da velevlasti blokujejo Pirej, ako se Grška ne uda. Sedaj se je pokazalo, da so dotični komunike bili skovali v Berlinu. Imeli so ž njim namen pokazati, da se nemška politika popolnoma ujema z rusko. S tem so hoteli nekoliko vzbuditi nezaupanje Francozov do Rusije. Pri nemškem veleposlanstvu v Parizu so že nekaj dni poprej vedeli, da izide ta izjava in nekaterim časnikarjem, zlasti dopisnikom nemških listov se je bilo naročilo, dobro paziti, kak upliv bode ta komunike napravil. Imel pa ni zaželenega upliva in Nemčija je sedaj le za jedno politično blamažo bogatejša.

Grška redna vojska bi v vojnem času morala imeti 31130 pušk, 2700 sabelj in 156 topov. Poleg tega pa ima Grška 76.800 mož deželne brambe in

57.400 mož črne vojske. Toda, kakor trdijo poznavatelji grških razmer, grška vojska daleč ne dosega tega števila. Grki nimajo posebnega veselja do vojaščine, kar to kaže, da jih slednje leto kakšnih 20% stavodolžnih ne pride na nabor, in pri sklicanju rezerv 1885. leta 30% rezervistov ni prišlo. Tudi Grški nedostaje dobrih častnikov, puške so največ zastarane in slabe. Odkar je Grška v finančnih zadregah, tudi ni bilo rednih vaj. Grški konji niso za vojaško službo, nakupovati jih morajo v inozemstvu. In če se Grška hoče bojevati, treba jej je kupiti več sto konj. Disciplina mej častniki in vojaki tudi ni baš vzorna. S kako dobro oboroženo in izvežbano vojsko se Grki ne morejo z uspehom bojevati. Pri Turčiji pa pri sedanjih razmerah uspehi niso izključeni.

Pomnoženje nemške mornarice. V budgetni komisiji nemškega državnega zbora je te dni tajnik za pomorstvo razložil, da bode zato vlada zahtevala 328¹/₂ milijona mark. Ta svota je poslance osupnila. Še bolj je pa osupnilo to, da je tajnik poslance še na to pripravljaj, da ta svota najbrž ne bode še zadoščala, temveč bode v kratkem treba še mnogo milijonov. Vlada upa sedaj to doseči. Klerikalcem obeta, da potem dovoli jezuitom povrat v Nemčijo, svobodomiselnim stranki pa, da dobe potem poslanci dnevnice

Dopisi.

Iz Idrije, 2. marca. V teku letošnjega predpusta, priredilo je naše vrlo in vedno napredujoče „delavsko bralno društvo“ dve večji veselici. Prva veselica je bila dne 7. februarja v pivarni pri „črnem orlu“. Pri mnogobrojno zbranem občinstvu iz vseh vrst našega mesta vršil se je vspešno veselice točka za točko prav ugodno. Mešan in moški zbor izvajala sta težke pevske komade jako precizno. Kaj takega izvesti, kot je osmeroglasni mešan zbor „Zalost“ vzmere le posebno vrl pevski zbor. Godba je igrala izvrstno. Navdušenje našega občinstva je bilo priklopelo do vrhunca pri skladbah našega vrlega skladatelja g. V. Parme, ki je bil tudi navzoč in kateremu so se priredile lepe ovacije. Koncem vspešno igrala se je burka v jednem dejanju „Semkaj, tječaj“, katera je mej občinstvom vzbudila mnogo smeha. Drugo veselico priredilo je gori omenjeno društvo dne 28. februarja. Napravila se je prekrasna maskarada. Ta veselica, ki je bila v Idriji prva te vrste, nadkričila je vse dosežanje predpustne zabavne priredbe. Velika, prostorna in krasno okinčana pivarna morala se je že ob pol 8. uri zapreti, ker je ljudstvo kar trumoma trlo k vratom in v pol uri bili so prostori tako natlačeno polni, da ni mogel nihče več v dvorano. Saj kaj takega tu pri nas še ni bilo! Narodi, rekel bi skoro, celega sveta bili so zastopani. Poljski šlahčiči, italijanski kmoti, španjolski grand, angleški lordi, nemški vitezi, Rusi, Madjari, Slovaki, Črnogorci, Mehikanci, Kitajci, Turki vse je bilo pred teboj, in mej resnimi možkami obrzi vil se je vneec krasnih gospodičin, ki so očarale vse občinstvo. Tu so šetale zale vrtnarice, bosanske krasotice, tirolska kmetica stopala je ošabno mej slovenskimi dekleti, lepa sestra Barisson očarala je vse, boginja sreče delila je vsakemu sreče v ozbilju, modri metalček letal je od cvetke do cvetke, italijanska devotka užgala je s svojimi žarnimi očmi gotovo marsikak plamteči ogenj. Mej te bujne barve raznih narodov, pritepla se je pa tolpa ciganon in cigank, ki je sredi dvorane postavila svoj šotor ter se nastanila z otroci in živalmi, kakor da bi hotela za vedno ostati v dvorani. Tu so začeli kuhati in plesati prav po ciganski. Drzni po so bili ti cigani, prav kakor da so prišli iz pristne ciganske domovine. Pokradli so vse, kar so dosegli, nič jim ni bilo svetega in še celo marsikak poljubček je bil ukraden. Imeli so tudi svoje godce seboj, ki so igrali ciganski čardaš. Res, bila je pravcata ciganska kolonija. Ko so cigani dovolj nakradli, bili so odgnani iz dvorane, ter so tako napravili prostor mladini, katera je že težko čakala, da se tudi zasučje s kako ljubko masko po plesišču. Mlad svet sukal se je do ranega jutra. Maskarado počestilo je mnogo odličnega občinstva iz vseh stanov našega mesta. Priprosti delavec pokazal si s tem, da si napravil dve taki veselici, da tudi s svojimi skromnimi močmi zamoreš napraviti kaj, kar bi drugi lahko in lažje napravili, pa nočejo z izgovorom, da so že dosti storili za narod. Ne ustraši se truda, temveč delaj še v naprej po tej poti!

Tih opazovalec.

Z Dunaja, 5. marca. (Slov. velikošolci in Gregoričeva stranka. Pust.) Odkar je dr. Gregorič odprl svojo „škrinjo miru in sprave“ in odkar je začel javkati krščansko-socialni otroček „Slovenski List“, kateremu sta iztesala in postlala zibelko dr. Gregorič in bivši „Narodovec“ Koblar, od tedaj je nastala cela povodenj sentimentalno-jokavih, hiperidealnih, mir in slovo priporočajočih člankov in člančičev, ki so človeka na perutih svetega navdušenja ponešli naravnost v romantično dobo. In res, pokrajinski Slovenci, ki se

bore proti ljutemu narodnemu nasprotniku ter niti ne morejo razumeti razpora mej domačimi brati, spoznali so v dr. Gregoriču dolgo pričakovanega „Mesijo“, ki bo po njihovem mnenju s svojimi frazami in otrobi kar hipnotizoval ljuta nasprotnika, da si bodeta v najodkritosrdnejšem in gnilivem prijateljstvu pala okoli vratu ter sklenila nerazdružno izpravo, in so začeli pridno „prilageti“; kmalu smo imeli „miroljubni koncert“, ki bi lahko konkuriral s svetovnim mirovnim koncertom naših velevladstij. S posebnim ponosom je povdarjal tudi „Slov. List“, da ima za seboj akademična mladež; tu se je zaračunal, ker je sklepal iz soglasja peščice navčnih in faktičnih razmer nepoznajočih akademikov na vse! Večina slovenskih akademikov je pač kmalu izpoznala, da je vsebina bobnečih fraz Gregoričevega organa votla in puhla ter je premetrila prazne namene in manevre ponesrečenega pacifikatorja. Saj je začel dirigent tega koncerta koj s početka udrihati po narodni stranki in še udriha zlasti po dr. Tavčarju, katerega že slika kot — izdajco in odpadnika! Kdo bi ne vedel, da je to le manever v sebična namena! Za klerikalno stranko pa je „Slov. List“ skoro povsem slep in gluha, dočim slika vsak korak narodne stranke z najhujšimi, pretiranimi barvami in izvaja posledice, o katerih se razsodnemu človeku niti sanjati ne more. In če malo pomislimo, kaj pa je spravilo Gregoričovo stranko na dan? — Uper proti Šušteršičevi kandidaturi! Kako so besneli tedaj: Gregorič je nastopil kot protikandidat, a sedaj?! — Resignirano je omenil „Slov. List“: „Šušteršiču je zmaga zagotovljena, ni najmanjšega upora ni opaziti.“ — Ali je bil torej boj v minoli jeseni le komedija?! — Zdi se nam tako. Slovenski akademiki vedo dobro, da v domovini ne bode poprej miru, dokler se ne uduši klerikalna gospodaželjnost in hrepenenje po nadvladi, kar se je pokazalo o priliki odklonjenega kompromisa. Narodna stranka ni kriva razpora, temveč klerikalna, ki hoče izmeti neomejeno oblast povsod, ki hoče ukleniti v robske verige politiko, literaturo, umetnost, ki želi, da bi bilo vse naše življenje in gibanje odvisno od njene milosti in volje škofove. Narodna stranka se upira tem nakanam in zato ima na svoji strani vso zavedao in neodvisno akademično mladež. To se mi je zdelo umestno povedati, da se ne bo mislilo, da so akademiki res v taboru „Slov. Lista“. Toda pustimo politiko! — Z veseljem moram konstatovati, da se je začelo v „Sloveniji“ pod spretnim vodstvom vestnega in neumornega predsednika jurista Nagodeta novo življenje in prav živahno gibanje. To vam je nebroj „klubov“ in „omizij“; združili so se juristi, medicinci, naravoslovci, zgodovinarji, filologi, vsak v posebno omizje, kjer se pomenkujejo o svoji stroki ter pripravljajo za bodoče delovanje. Vse terminologija in nakrat bomo imeli cele kupe terminologij. Kljub tem resnim namenom pa tudi humor še ni povsem izginil, česar se je že bilo bati v današnjih, zaburkanih časih. V dokaz je „pustni večer“, katerega so si priredili akademiki sami. Kastnerjeva dvorana, ki je za seje Sloventine skoro vedno prevelika, je jedva sprejela vse vse udeležnike tega večera. Zbrali so se pa sami demokratični elementi, večina tistih, ki niso „v fnačičkih“ in „lakštetnih“ po gladkem parketu „okol“ skakali, da si mej seboj prirede nepriljeno zabavo in dajo duška svojemu bujnemu humorju. To vam je bil večer, prava razposajena veselost je vladala mej nami; imeli smo vse, kar je kdo želel: izborno petje pod vodstvom jurista Dolenca, dovtipnega stoloravnatelja, zgovornega in nevsahljivega klobasarja, spretno tamburaše tehnike, ki so v ogromnem številu iznenadili ob 10 uri, udarjaje veselo koračnico, našo družbo, parlament s poslancema pete kurije in — idealne politične govornike! Položili smo svoj obol na oltar naše šolske družbe, poslali brzojavne pozdrave koroškimi in isterskimi „moriturus“ — skratka vse, kar nam je prišlo na misel, vse se je izvršilo v največjem navdušenju. Nikakor ne smem pozabiti, da smo imeli srečo slišati življenjepis do slej neznanega slovenskega pesnika Šimona Capi-dlake, njegovo divno epopejo, grozno romanco „Dvojboj“ in kritično estetično oceno tega umotvora. Vse nam je v izbranih besedah podal mladi učenjak, ki je našel stari rokopis a la Hanka. — Tako nam je v neomejeni veselosti minul pustni torek, ki bo ostal gotovo vsakemu udeležniku v trajnem spominu, ter bo dal morda — vsaj upamo — povod še k nadaljnim sličnim zabavnim večerom! §.

Poročilo pooblaščenecv pomožnih odborov o porabi potresnih darov.

(Konec.)

5. Za podporo hišnim posestnikom v okrajih po deželi: 35.155 gl. Te podpore so se istotako dovolile na podstavi prošenj, vloženih pri detičnih c. kr. okrajnih glavarstvih, katera so jih s konsignacijami predložila c. kr. deželnemu predsedstvu, dodavši jim svoje mnenje. Tudi za presojo teh prošenj je bil sklican poseben svet, iz njegove srede so se izbrali poročevalci, od katerih so se posamezni na licu mesta poučili o storjenih škodah, in tudi tukaj se je pokazalo, da so se natanko izvršili vsi predlogi tega sveta, kateri se je pri svojih nasvetih oziral vselej tudi na to, če so prosilci že na način, omenjen ad 3, dobili kaj podpore. Na ta način so

prejeli podpore posestniki v okolišu okrajnega glavarstva: Ljubljanska okolica 99.505 gl., Kamnik 73.360 gl., Kranj 46.970 gl., Litija 44.25 gl., Postojna, Logatec, Krško, Kočevje 66.45 gl., skupaj 230.905 gl. Za te podpore se je 35.155 gl. vzelo iz zbornih novcev, a ostanek v znesku 195.750 gl. se je izplačal iz zneska 200.000 gl., katerega je država dotočila v ta namen; neznatni prebitok, ki je potem še ostal, se je porabil za podpore, za katere so došle pozneje vložene prošnje;

6. za podpore trgovcem in obrtnikom 51.260 gl. od tega zneska je prišlo na trgovce in obrtnike v Ljubljani 50.615 gl., okrajnega glavarstva ljubljanske okolice 25 gl., Kranj 175 gl., Litija 100 gl., Kamnik 345 gl. Trgovcem in obrtnikom v Ljubljani so se podpore dovolile na podstavi njih prošenj vloženih pri mestnem magistratu, ki jih je s konsignacijami predložil c. kr. deželnemu predsedstvu. — Tudi za presojo teh prošenj je c. kr. deželno predsedstvo sklicalo poseben svet, in podpore so se dovolile natanko po predlogih tega sveta. Na ta način je prejelo 784 strank podpore v znesku do všteti 100 gl., 46 strank podpore po 100 gl., dalje do všteti 500 gl. in 2 po 500 gl. do 1000 gl., skupaj 49.505 gl. in vrhu tega se je znesek 1110 gl. izročil trgovski skupščini, da ga je razdelila mej trgovske pomočnike;

7. za podpore cerkvam, župniščem in šolskim poslopijem 83.814 gl. 34 kr. Podpore za cerkve in župnišča so se odmerile na podstavi odobrenih stroškovnih proračunov, in pri tem se je gledalo zlasti na to, da so se župljani popolnoma oprstili od davčnin v gotovih novcih in v kolikor so bila sredstva na razpolaganje, tudi od tlake s roko in živino. Na ta način za vsak posamezni objekt določeni podporni znesek se je, v kolikor je bila tukajšnja poraba potrebna, izročil v gotovih novcih dotičnim cerkvenim predstojstvom, prebitok pa se je naložil v hranilnici na posebno knjižico, ki se je vinkulirala in s katero so se, kakor je napredovala stavba, vselej na dovolitev c. kr. deželne vlade vzdigali nadaljni zneski. Jdnako je bilo postopanje pri ljudskošolskih poslopijih, za katera so se podpore na podstavi uradno določenih stroškovnih proračunov poizvedle in dovolile. Za pokritje teh podpor v znesku 523.814 gl. 34 kr. se je delni znesek 83.814 gl. 34 kr. vzeli iz zbornih novcev. Ako zdaj vsled velečastitega dopisa nastane vprašanje, katere podrobnosti bi bilo objaviti, moramo po resnem pomisleku svoje mnenje izreči tako, da bi pri morebitni nadaljni objavi ne bilo prekorati zgoraj navedenih podrobnosti; zakaj ne bilo bi možno postaviti meje, morali bi se objaviti vsi posamezni zneski in njih prejemaiki, in s tem bi se morala napolniti cela knjiga, kar bi bilo komaj dopustno in bi v ostalem ne imelo drugega namena, nego da bi ugajalo zijaosti, radovednosti posameznih oseb. Pač pa bi vsak iz tega posnel, da ni najti potrošnega postavka, kateremu bi se mogla odrekat i upravičenost, da si v tem oziru ni moglo biti nobenega pomisleka; neizmerno dela, ki je visokemu predsedstvu nastalo iz te pomožne akcije; preskrbna natančnost, s katero so se upravljali in uporabljali ti novci, pa bi se tudi iz takšnega izkaza ne dala spoznati, to more presoditi samo oni, ki je imel kakor mi, priliko, neposredno pregledati vse uradne spise, zaizvatke in dokazila. Da nam je bilo to vsled častnega povabila omogočeno, zato si dovoljujemo izrekat i preiskreno zahvalo; zakaj če tudi osebno že naprej nismo mogli dvomiti o tem, nam je bilo kot zastopnikom obeh pomožnih odborov vendar prijetno, da smo se na podstavi uradnih spisov iznova prepričali in da moremo to prepričanje proti vsakemu zastopati, da so se pomožni novci porabili na najprimernejši način. Sprejmite, preblagorodni gospod deželni predsednik, izraz našega neizpremenljivega spoštovanja!

V Ljubljani, dne 28. februarja 1897.

Za dunajski pomožni odbor:

Dr. Jos. Suppan s. r.

Za ljubljanski pomožni odbor:

Dr. Jožef Račič s. r. Jožef Luckmann s. r.

Dr. Elbert s. r.

stolni kapitulat in knezoškofjski konzistorijalni svetnik.

Národní volilci ljubljanski!

Volilci národne stranke se vabijo k

volilnemu shodu

kateri bo

v sredo dné 10. marca

ob 8. uri zvečer

v „Sokolovi“ telovadnici

v „Národnem domu“.

Izvrševalni odbor národne stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. marca

— (Volilni shod.) Opozorjamo vse priistaše narodne stranke na volilni shod, kateri bo jutri zvečer ob 8. uri v Sokolovi dvorani v Narodnem domu. Pozivljemo vse narodne volilce, da se udeležijo tega shoda.

— (Ožja volitev v V kuriji) se je vršila včeraj. Zmagali so klerikalni anaľabetje, in sicer v vseh treh okrajih. Ponosen na izid volitve — na svoje volilce ne more biti ponosen — se „Slovenec“ sinoči iz nas norčuje, ker smo rekli, da bi bila narodna stranka lahko zmagala, da se je klerikalci potrudila. Ne zamerimo, da je „Slovenec“ vesel svoje zmage, a da jo je dosegel samo, ker narodna stranka ni nič storila za zmago svojih mož, to si lahko po številu mestnih volilcev izračuna. Kaj je pa narodna stranka storila? Klerikalci so prirejali shod za narodni kandidat ne jednega, klerikalni agitatorji so lovili volilce po hišah, delavnicah in gostilnah, narodna stranka spleh ni imela agitatorjev, klerikalci so imeli 12 ali 16 šjakerjev najetih, narodna stranka ne jednega, klerikalci so potrosili ogromno denarja za agitacijo, narodna stranka ne novčiča. Klerikalci so kupovali glasove po kroni — kakor vse, tudi to lahko s pričami dokažemo — narodna stranka pa se niti menila ni, kako volijo nje priistaši. Na volišče ni prišlo 30 narodnih volilcev, kateri imajo volilno pravico tudi v mestni kuriji, kar so narodni kandidati dobili glasov, dobili so jih iz vrst delavcev, ne da bi bil delavec kdo kaj prigovaljal. Ko bi se bila narodna stranka le polovico tako potrudila, kakor klerikalna, ki je celo po žganjarnah pobirala „volilce“ in vlačila na volišče prave bassermanske značaje, zmagala bi bila z ogromno večino.

— (Občinski svet) imel bo v sredo, dne 10. marca ob petih zvečer v mestni dvorani izredno sejo. Dnevni red: I. Personalnega in pravnega odseka poročilo o pogodbi, ki se ima skleniti mej mestno občino in deželni odbor o zadevi 3% nega državnega posojila. II. Stavbinskega odseka poročilo o splošnih načrtih za zgradbo cesar Fran-Josipovega mostu. III. Vodovodnega ravnateljstva poročilo: a) o prošnji ljubljanskih stavbenih podjetnikov da se jim zniža vodarina za porabo vode pri stavbah; b) o organizaciji plač nižjega tehničnega osebja pri mestnem vodovodu. IV. Finančnega odseka poročilo o nagradah, ki se imajo dovoliti magistratnim uradnikom za izredno poslovanje o volilnih zadevah. V. Regulačnega odseka poročilo o ponudbi Franje Föderlove za odkup njene hiše št. 5 v Lingarjevih ulicah. VI. Disciplinarne komisije poročilo: 1. o disciplinarnej zadevi mestne blagajnice kontrolorja Karola Lachainerja; 2. o disciplinarnej zamagistralnega praktikanta Avgusta Erzina. VII. Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročila: 1. o računskih sklepih za leto 1896.; 2. o proračunu troškov za leto 1897.; 3. o nasvetu glede premembe užitninske črte.

— (Benefica gospodičine Teršove) Jedna najizbornejših močij naše drame je brez dvoma gosp. Teršova, katera si je v teh dveh sezonah, kar je član našega gledališča, pridobila splošno simpatije. Dokazala je v najraznovrstnejših ulogah, da je jako nadarjena in izredno marljiva umetnica in znamenita pridobitev za naše mlado gledališče. Občinstvo gotove ne pozabi, izkazati vrli igralki gosp. Teršovi svoje priznanje in svojo zahvalo.

— (Koncert „Glasbene Matice“) ki je moral včeraj izostati, vršil se bo v petek, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“. Pevski zbor „Glasbene Matice“ ima jutri v arado 10. t. m. skupno pevsko vajo. Ženski zbor prične točno ob 7. uri, moški zbor pa ob 8. uri zvečer.

— („Glasbena Matica“) Pri 2. glasbenem večeru „Glasbene Matice“ 17. t. m. se bodo proizvajale skladbe van Bethovena, B. Godarda, Fr. Schuberta, R. Schumana, A. Rubinsteina in A. Dvořaka; operni pevec g. Jos. Nelli bo del več pesni ptujih domačih skladateljev. Ustopnice se dobivajo v tabakarni g. Šušarja, Selenburgove ulice.

— (Umrla) je včeraj nenadoma gospa Ivana Jager, rojena Porenta vdovljena Klemenc v starosti 49 let. Ranjka je bila vrta in iskrena rodoljubkinja. Blagi jej budi spomin!

— (Veseličji dodatki) Popolniti nam je še poročilo o „Sokolovi“ maskaradi s tem, da je poleg imenovanih dveh gospodov vodil kadrilje tudi prav zaslužno g. Samec, katerega je pozabil omeniti naš poročevalec — K dopisu o zabavi akad. združenice sv. Cirila in Metoda v Gradcu pa omenimo

še dve krasni maski v narodnih nošah: „Mumko“ (Čičko) in „bolgarsko kmetko navesto“, ki sta pomotoma izostali.

— (Na včerajšnji semej) je bilo priguanih 606 konj, 702 vola, 280 krav in 60 telet, skupaj 1648 glav. Kupčija je bila srednja; za govejo živino ni bilo nič zunanega kupca, vendar so se volni mej domačini dobro prodajali, s konji je bila še najboljša kupčija, ker je bilo prišlo nekaj kupcev z Italije konje kupovat.

— (Iz Litije) se nam piše: V narodnem našem trgu snuje se „Slovensko bralno društvo“. V to svrhu sestavljena pravila predložila se v kratkem deželni vladi v potrdilo. — Društveni prostori nahajali se bodo v znani narodni gostilni pri „Fortuni“. — V Smartnem pri Litiji razsajajo že dlje časa mej tamošnje šolske mladino dobri. Ker je skoro polovica šolarjev obolela, moral je šolski pouk prenehati.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) bo imelo v četrtek dne 11. t. m. svojo VI. redno zborovo sejo. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika. 2.) Poročilo odborovo. 3.) Predavanje tov. Pirnata: „O težnjah slovenskega visokošolca. 4. Slučajnosti. Loci: Kastnerjeva restavracija „Zum Magistrat“, I., Lichtenfelsgass. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gosti dobro došli!

— (Dišni hrvatski pesnik Harambasić) bo napisal slovenskemu skladatelju V. Parmino nov libreto za opero, tako da se nadejamo, da bo moglo novo Parmino delo zanesti slavo slovenskega imena širom sveta tako, kakor so umotvori čeških in ruskih skladateljev proslavili narod Ruse in Čehov.

* (Alberto Ognjan pl. Štriga), jeden od najzaslužnejših narodnih buditeljev, jeden od najmarkantnejših in imponantnejših rodoljbov hrvatskih je umrl v nedeljo po noči v Zagrebu. Pl. Štriga je bil slaven baritonist, navdanešni liric in najvdanejši prijatelj velikega komponista Lisinskega. Nihče ni umel peti bolje in izrazitajše hrvatskih narodnih pesnij, nihče ni storil toliko za razširitev in za prizanje krasotah hrvatskih ljudskih popevk, kakor blagopokojni pl. Štriga. Kot operni pevec si je stekel velike zasluge za hrvatsko opero „Ljubav i zloba“ pobratima Lisinskega. Ime in slavo tega skladatelja je zanesel s svojim divnim glasom i mej Nemce na Dunaj, i mej Ruse v Moskvo in v Peterburg, kjer je občiral s svojim petjem Ruse tako, da so pisale novine, da je pl. Štriga jedini pevec, ki nme peti zares slovenski, zares ruski. — Pod banom Jelačićem je stopil kot prestovoljec v narodno vojno ter se — ne hoteč sprejeti častniške šarže — kot vojak prostak pokazal v bitkah pri Velenci, pri naskoku Dunaja in v bitki pri Švehatu tolikega junaka, da je bil nagrajen z zlatim križem s krono. Po vojni je ustanovil novo gledališko društvo, katero je predstavljalo izključno hrvatske komade. L. 1852 se je oženil s Slovenko, Julijo Vidičevno, izborna sopranistinja, s katero je deloval z največjimi uspehi na zagrebškem odru. Nū, kot odločen narodnjak ni postal intendant, kar je žalilo njegovo blago srce. Kot posestnik Okrugljaka se je bavil z vinorejo in vinarstvom ter opravljal službo krajevskega a-bivarja Umrl je 76 let star, močan po duhu in telesa za kajpo. Bodi mu častan spomin!

* (Dokaz sposobnosti pri klerikalcih) V gorenjeavstrijskem deželnem zboru je predlagal posl. dr. Ebenboch, naj se dovoli kramarju Francu Stadtbauerju poravnati in zdraviti zlomljene roke in noge. Klerikalna večina jež lina zboru se je izrekla za ta predlog. Klerikalci zaklevajo dokaz sposobnosti za vsacega krojača in čevljarja, zdravništvo pa hoče do politi izvajati človeku, ki ne more dokazati, da se ga je sploh kdaj učil. Pri klerikalcih je zdravnik torej dosti nižja oseba, kakor kak čevljar ali krojač.

* (Štrajk mesarjev.) V Rimu štrajkajo vsi mesarji. Da ljudem ni treba biti brez mesa, je mestna uprava morala začeti prodajati meso. Gospodinja so z mesom iz mestnih mesnic neki tako zadovoljevali, da le žele, da bi mesarji še dolgo časa štrajkali.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Gutnikova v Ljubljani 4 krone, kot letnino, katero sta poslala gospa Pešin in g. Keudič. — Rodbina Vrančičeva v Ljubljani 5 kron mesto varca na krsto pokojne gospe J. Jager v Ljubljani. — Igralci otroci Vrančičevi, Lušinovi in Glowacki 4 krone kot dohodek domače otroške predstave „Rudeča kapica“. — Skupaj 13 kron. — Živel rodoljubni darovalci in darovalci in njih nasledniki! Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gospodje uradniki banke „Slavije“ v Ljubljani 60 vin. — Žvel!

Književnost.

— „Slovanski Svet“ prinaša v svoji 3. številki naslednje vsebino: Zvnanja in notranja politika. — Iz adrese avstrijskih Slovanov l. 1848. — O Čehih in drugih Slovanih na Dunaju. — Socijalna demokracija mej Slovani. — Alastor: Iv. Berniku v spomin. — Kozaki in njihova taktika. — Slovenski rojaki v Jeni. (iz zapuščine Jan.

Vencajza.) Ruske drobtinice. — Razgled — po slovanskem svetu. — Raznotero. — Književnost. — Iz nova opozarjamo in priporočamo ta tednik z občaslovansko politiko bavečim se rojakom!

— „Učiteljski Tovariš“ ima v 5. št. sledečo vsebino: Ustavoznanstvo; Fr. O. ožen: Kulturne slike s Kranjskega; Jos. Cperle: Martin in Jera; I. Ravnikar: Proračunska razprava o ljudskem šolstvu v drž. zboru; Dopisi; Vestnik; Uradni razpisi.

— Tamburaši! Uprav je izšel najnovejši cenik vseh skladb skladatelja V. G. Broža, učitelja petja in glasbe na kr. vel. hrv. gimnaziji v Sušaku, i obsega ne samo skladbe za tamburaške zборе, nego i sole za brač s spremstvom glasovirja, tamburaških kvartetov in kvintetov, šaljive resme za jeden in dva glasova s spremstvom tambur itd. Dobiva se brezplačno in franko pri skladatelju.

Brzjavke.

Trst 9. marca. V peti kuriji, v kateri se je direktno volilo, je bilo oddanih 25.115 glasov. Progresist dr. Hortis je dobil 14.109 glasov, Nabrgoj 6462, socijalni demokrat Učekar 4464 glasov. Vseh volilcev je 36.436.

Trst 9. marca. Mej volilci pete kurije je nastal sinoči političen prepir, pri katerem je bil delavec Gasparović zaboden. Umrl je na lici mesta. Morilec ni znan.

Dunaj 9. marca. Volitev v peti kuriji se vrši ob velikanski udeležbi, a povsem mirno. Policija je aretovala mnogo oseb zaradi kupovanja glasov.

Dunaj 9. marca. Grška je na noto evropskih velesil odgovorila, da je pripravljena, umakniti brodogve iz kretskih voda, nikakor pa ne vojske.

Dunaj 9. marca. V ministerstvu unanjih del se sodi, da odneha Grška združenim velesilam, če se zajamči plebiscit in če velesile poverijo polkovniku Vassosu pacifikacijo Krete.

Poslano.

Uklanjaje se disciplini, izjavljam, da odstopim od svoje kandidature, ker se je večina gg. narodnih volinih mož v kmetijskih občinah na Notranjskem izjavila za kandidacijo g. pl. Garzarollija. Ob jednom zahvaljujem se vsem onim gg. volilem, kateri so mi z izvolitvijo hoteli izkazati svoje zapanje, ter jih prosim, naj svoje glasove združijo na kandidata gospoda pl. Garzarollija.

V Ljubljani, 7. marca 1897.

Fran Žužek,
c. kr. nadinžener.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 4. marca: Karol Pessiak, c. kr. dež. sodišča svetnik v pokoju, Franc Jožefa cesta št. 7, ostarelost. — Jožef Novak, posestnik, 56 let, Gradaške ulice št. 3, vsled raka. Dne 5. marca: Franc Žvokelj, dijak, 17 let, Sv. Petra cesta št. 51, mrtvoud.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
8	9. zvečer	735.5	5.0	sl. jug	oblačno	
9	7. zjutraj	737.8	0.0	sr. zahod	del. obl.	0.0
"	2. popol.	737.7	8.4	sr. sever	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 4.5°, za 2.1° nad normalom.

Potrjim in tugopolnim srcem javljam podpisani prežalostno vest, da je naša iskrena ljubljena soproga, oziroma mati, sestra in teta, gospa

Ivana Jager

roj. Porenta, vdov. Klemenc
mesarica in hišna posestnica

danes ob 2. uri popoldne, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, v 49. letu svoje starosti, nagloma v Gospodu zaspala.

Pogreb prerano umrlo t. m. nepozabne rajnice pojde v sredo, dne 10. t. m., popoldne ob 1.5. uri iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 81, k sv. Kristofu.

Bodi jej blag spomin in zemljica lahka!

V Ljubljani, dne 8. marca 1897.

Ivan Jager, soprog. — Ivanka Jager, hči. — Julij Klemenc, sin. — Fran Klemenc, nečak. — Jospina Porenta, Katarina Žanroj. Porenta, sestri. — Alfonz Klemenc, Josip Klemenc, Fran Žan, svaki. (375)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so srednjeevropskim časom. (15-55)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. s jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregenz, Ouh, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, Budejevice, Pisenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. svečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. s jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipkega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Ouh, Bregenz, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min svečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, is Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 55 min. svečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 25 min. s jutraj, ob 3. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur 50 min. svečer, ob 10. uri 25 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 55 min. s jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. ur 30 min. svečer, ob 9. uri 55 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Učenec

kacih 14 let star, ki je dovršil jeden ali dva razreda srednje šole, vzprejme se pri **L. Fürsager-ju**, trgovcu z mešanim blagom v Radovljici, Gorenjsko.

Kuharico

ki zna tudi na stroj šivati in likati, vzprejme zaseben trgovec v prijaznem kraju na Gorenjskem. Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Postranski zaslužek

150—200 gl. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih sredk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“.

(3393-21)

Ustanovljena 1. 1874.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98—16) priporoča

Karol Recknagel.

Uradnega slugo

ki bi mogel položiti kavcijo, vzprejme (372-1) generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Vzprejme se

solicitator

ali izurjen

notarski kancelist

za ljubljansko pisarno. — Pogoji: lepa pisava, zanesljivost in dobra spričevala. — Ponudbe s prilogami vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“.

100 hektolitrov fine, nove, čiste

slivovke

ima na prodaj

Štefan Šimunović

posestnik v Hrastovici, pošla Petrinja (Hrvatsko).

Vsak kašeljski Vsaka hripavost katarnim uničevalcem

(dobrookusne konfiture). (144-7)

Zavočki po 25 kr. se dobivajo v Ljubljani pri: Milanu Leustek-u, lekarna „pri Mariji Pomagaj“; Ubaldu pl. Trukóczy-ju, lekarna „pri enorogu“; Gabr. Piccoli-ju, lekarna „pri angelju“; J. Mayr-ju, lekarna „pri zl. jelenu“.

Jedino pristen

BALZAM

(Tinctura balsamica)

iz angelja varuha lekarnar in tovarne farmacevtskih izdelkov

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Po zdravstvenem oblastvu preiskušeno in ocenjeno.

Najstarejše, najreelnejše in najcenejše ljudsko domače zdravilo, tolažeče prsne in pljučne boli itd. za notranjo in vnanjo vporabo.

Za varstvo občinstva proti vsem ponarejanjem brez vrednosti imam odalej to oblastveno registrovano varstveno znamko.

V znak pristnosti je vsaka stekleničica zaprta s srebrnim tobolem, v katerem je vtisnjena moja firma: „Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu“. Vsak balzam, ki nima gori stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tim manj vredno čim cenejše ponarejenje. Pazi naj se torej vedno na zeleno varstveno znamko zgoraj stoječo! Ponarejalci in posnemovalci mojega jediro pristnega balzama, kakor tudi prodajalci brezvrednostnih ponarejenih, občinstvo slepečih družih balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kaznovali. Kjer ni nobene zaloge mojega balzama, naj se naroča naravnost in adresuje: Angelja varuha lekarna (Schutzengel-Apothek) A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Cena franko za vsako poštno postajo na Avstro-Ogerskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti poprejšnjemu nakazilu ali povzetju zneska. (57—10)

Pazi naj se vedno natanko na gornjo zeleno varstveno znamko, katero mora imeti v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Zahvala.

Moj pokojni mož gospod **Jožef Zechner** je bil pri zavarovalni družbi za življenje „The Gresham“ v Londonu s znatnim kapitalom zavarovan za slučaj smrti.

Po doprinesitvi dokumentov je glavni zastopnik v Ljubljani gospod **Gvido Zeschko** zavarovani kapital takoj izplačal, radi česar izrekam javno svojo zahvalo temu zavodu „The Gresham“ vsakomur najboljšo priporočam.

Dobova pri Brežicah, dne 1. marca 1897.

(374)

Marija Zechner.

Vzprejem mlajšega

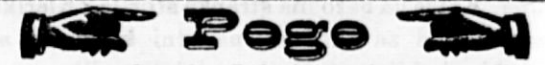
koncipijenta.

Plača po dogovoru.

Dr. Dragotin Treo

(344—3)

odvetnik v Postojini.

odpravi v 7 dneh popolnoma (331-3)

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapечатih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj **Jos. Mayr-ja** lekarna v Ljubljani.

V salonu „pri Maliču“.

Kromofotograf

živeča fotografija

ki je v Gradeu z velikim uspehom se kazala v redutni dvorani, dajala bode tudi tukaj na potovanju v orijent svoje predstave.

Program:

- I. Uhod „Normandije“ v haversko pristanišče.
- II. Kmet.
- III. Prizor iz zivaljskega vrta v Parizu.
- IV. Ašantski zamorec v kopeli.
- V. Serpentina plesalka Loi Fuller (barvasta).
- VI. Brzovlak.
- VII. Ženski dvoboj (barvast).

Pridržejo se premembe programa.

Cene prostorov: I. prostor 30, II. prostor 20, za otroke 10 kr.

Predstavljanje je slednji dan točno ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

(357—3)

Ravnateljstvo.

G. J. Steingaesser & Co.

Miltenberg ob Menu, Bavarsko.

Ustanovljeno 1817,

(269—3)

Izvoz.

Uvoz.

Gozdna semena. Senožetna semena. Poljska semena.

Sušilni zavodi za smerečna semena, z zračno kurjavo in parno vršbo.

Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev i. t. d. v Ljubljani
dné 26. februvarja 1897.

P. n.

Ker občni zbor dné 25. februvarja 1897 vsled premalo došlih članov ni bil sklepčen, sklicem na podlagi združnih pravil

drugi občni zbor

dné 11. marca 1897 ob 3. uri popoldne v stekleni salon „Hôtela Lloyd“ (Sv. Petra cesta št. 9), kateri bode pri vsakem številu došlih članov pravomočno sklepčen, s sledečim vzporedom:

- I. Čitanje zapisnika združnega zadnjega občnega zbora z dné 30. marca 1896. leta.
- II. Poročilo o delovanju združnega starešinstva leta 1896.
- III. Čitanje računa za leto 1896.
- IV. Volitev 1 namestnika odbornika.
- V. Razni predlogi.

K občni udeležbi vabi z velespoštovanjem

(371)

Fran Poek

načelnik.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Najboljši fabrikat:

I. kranjski lanenoolljati firnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje (130—13)

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.